

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 160 Lei

Iubire și jertfă

Ești atât cât dăruiești și-ți iubești neamul în măsura în care i te jertfești.

Omului îi place să-și facă nume mare, prin situația ce-o are și pe care a câștigat-o, cum nu interesează. Ajuns pe această culme privește în jos, e mândru și închipuit, crezându-se — prin noua sa situație — desăvârșit. Își dă pe credit cât îi șoptește în ureche neomeneasca sa trufie. Se crede mult superior celorlalți din jurul său. În realitate, această credință e o mare slăbiciune de care bogatul nu-și dă seama, și care în fond zace într-o mare sărăcie spirituală. Trufia atât l-a micșorat încât cu cât se crede el mare și avut cu atât apare mai mic și lipsit în fața luminei, a Adevărului.

În lumea aceasta pământească, trufașul — bogat — nu poate avea decât plăceri de scurtă durată, căci plăcerile care vin de la avuții oricât ar fi de mari sunt trecătoare. Bucuria și mulțumirea adevărată nu o poți avea decât numai atunci când dăruiești, când știi că ai făcut cuiva bine; când din ce ai dai aceluia ce în momentul dăruirii nu are și trăește în lipsuri. În cazul acesta ai o mare bucurie; acum te poți socoti ca om avut. Prin dăruire ai dreptul să te bucuri și să nădăjduiești că vei avea parte de o mulțumire veșnică, pentru că această mulțumire nu singur o ceri, ci și-o dăruiești alții care au fost flămânzi și i-ai săturat și au fost desbrăcați și i-ai îmbrăcat. Glasul acestora face mult pentru sufletele celor avuți. Glasul lor către Tatăl Ceresc este însuși glasul Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care drept răsplătă pentru dăruirea lor spune: „Veniți binecuvântații Tatălui meu de moșteniți împărăția, ... căci am fost flămând și mi-ați dat de mâncat, am fost gol și m'ați îmbrăcat; am fost bolnav și ați venit să mă vedeți”... — Se vor scuza cei cu inima împietrită spunând că nu l-au văzut flămând, gol și bolnav niciodată. Mântuitorul îi lămură: „Adevăr grăesc vouă, întru cât ați făcut unuia dintr'acești frați ai mei, prea mici, mie mi-ați făcut” (Matei 25, 34—40).

Iată ce intervenție s'ar putea face pentru tine, cel ce crezi că ești avut (bogat). Iată că te-ai putea face părtaș unor bucurii și mulțumiri care întrec mult plăcerile de pe pământ, care — prin firea lor — sunt de scurtă durată. Îți place să te ariți bine îmbrăcat, să umbli — pierzând vremea — fără rost, dându-ți nume de om cu treburi. Toate acestea nu sunt decât aparente. Bogat în fond nu poți fi decât numai atunci când dai din ce ai, acelora care n'au. Numai în cazul acesta poți fi trecut în fața Tatălui și Dreptului judecător ca om cinstit și vrednic de răsplătă. Astfel vei fi părtaș unei mulțumiri veșnice și nu plăcerilor momentane cu care îți place să te ariți în lumea pământească.

Astăzi mai mult ca oricând se găesc mulți frați lipsiți de pâine și goi de haine. Iarna îi găsește pe mulți fără încălțăminte și căldură în casă. Sunt atâția copii rămași fără părinți și atâția bătrâni rămași fără sprijinul odraslelor lor. Cei mai mulți lucrează și se jertfesc pentru o avuție care trece peste proprietatea lor și care tuturor ne place să spunem c'o avem: Țara. Așa o fost întotdeauna, când patrimoniul cel mai sfânt, Țara, a fost amenințat, fiii cei mai buni s'au pus în slujba și împlinirea idealului sfânt, dăruind tot ce au avut și putut, dacă li s'a cerut chiar și viața. În sânul familiei lor s'au creiat prin aceasta goluri, care cele mai multe s'ar putea acoperi, dacă cei avuți și-ar deschide caseta și hambarele, nu siliți, ci de bună voie. Ar fi aceasta o jertfă asemenea acelora de care se învrednicesc vitejii noștri ostași de pe front.

Biserica ne amintește cea dintâi despre această jertfă pe care dacă o împlinim vom fi plăcuți în fața lui Dumnezeu și a Neamului. „Ajută-ți fratele”... este o poruncă de morală, pe care o împlinesc sufletele nobile și bogate în fapte

bune. Iată cine e bogat: cel ce săvârșește astfel de fapte. Sărac nu poate rămâne acela care e darnic cu astfel de fapte. Dă dovadă apoi de credință vie, căci: „Credința fără fapte, moartă este”. Așa dar ni se mai cer și fapte bune, de care trufașul rămâne străin, pentru că structura sa sufletească nu-l împinge și îndeamnă la săvârșirea lor. Pacatul a pus stăpânirea pe întreaga sa ființă.

Nimeni nu poate spune că n'are ce da și că e lipsit de tot binele. În vremurile de astăzi, în multe locuri un gând și un sfat bun, împărtășit semenului și aproapelui nostru, face mult, atât pentru acel ce îl primește cât și pentru acela care îl dă. Cel ce se lasă orbit de trufie și de iubirea de sine, se lăpără de Mântuitorul, pe care nu-l înțelege, își vinde neamul, în care nu crede și-și cală onoarea, pe care o nesocotește.

Jertfele și dăruirile se fac numai din iubire, din acea sămânță din care a ieșit lumea și toate câte sunt într'ansa. „Iubește pe Dumnezeu și aproapele” e o poruncă sfântă, care împlinită face legătura dintre sufletul omenesc și Divinitate. Să căutăm să împlinim această poruncă după îndemnul Sf. Ap. Pavel, care spune: „Purtați cu drag sarcina unul pentru altul și așa veți împlini legea lui Hristos”. Neamul nostru a trăit cu și prin această lege morală, a iubirii și dăruirii idealurilor înalte.

Îți iubești neamul în măsura în care i te dăruiești și lucrezi de bună voie în slujba idealurilor lui. Te faci vrednic de răsplata neamului în măsura în care sufletescul din tine învinge partea tare a materiei și te lasă să pui și tu o cărămidă la zidul de siguranță al neamului tău.

Cine trece peste păcatul lăcomiei, se ridică deasupra și intră în numărul adevăraților patrioți și drept credincioși.

Gheorghe Șerb,
student-teolog.

Înțelepciune biblică :

„Nu nădăjdui în avuțiile nedrepte, că nimic nu-ți vor folosi în ziua judecării”.

„Bună este avuția la cel ce este fără de păcat, și rea este sărăcia în gura celui necredincios”.

„Când ești sătul, aduți aminte de foame; când ești bogat, aduți aminte de lipsă și sărăcie, că de dimineața până seara, vremea adesea se schimbă”.

„Nu-i mult să nu se gate și puțin să nu s'ajungă”.

Muncă și răgaz

Munca e adevărata soartă a pământeanului. Ea pune pietrele de hotar în istorie, mai mult decât orice întâmplare. Războaiele și revoluțiile, bine privite, nu sunt decât accidente de muncă: o intrerupori o ațăță.

Munca e viața, adevăratul trai, deși mulți nu iau în seama un fenomen atât de covârșitor. E continuarea actului creator, al celui „să fie” dela începutul lumii.

Și după cum „Duhul lui Dumnezeu se purta” se plimba, se desfăta pe de-asupra apelor, așa se cuvine ca și spiritul din om să se desfăteze în lucru, adevărată operă de libertate și bucurie din sudoare și constrângere. Aceasta e cea dintâi condițiune a muncii.

O altă calitate e zelul, care se opune nu acelei liniști mărețe ce trebuie să însoțească pe fiecare muncitor, ci lenei. Să risipești timpul e o crimă; însemnează să te pierzi pe tine însuși.

Tot atât de păgubitoare ca și lenea e nestatornicia în lucru. Nestatornicii nu numai că fug de o meserie oarecare dar o și strică.

Ca să fie munca mai roditoare, se caută și se sfătuiește de-a se învrăsta cu clipe de răgaz și petrecere. Da și aceasta; dar nu-i aci toată taina unei munci folositoare. Mai degrabă-i în a face pe fiecare muncitor să guste noblețea muncii, înțelesul ei omenesc și dumnezeesc.

Atunci va fi câștigul mai mare, când cel ce mănuieste unealta, se va simți în împărtășire cu puterea universală, cu Duhul creator, cu mintea învățaților, cu sufletul poezilor, al eroilor și sfinților. Fiindcă omul nu e de preț prin ceea ce face, ci prin ceea ce e. A fi mare, însemnează să faci orice cu măreție; măbind lucrurile mici și ridicându-te la înălțimea celor mari.

Unui creștin trebuie să-i fie tot una aceea că lucrează într'un birou, fabrică ori câmp; fiindcă Dumnezeu e pretutindenea. Un muncitor creștin e un adorator, era să zic un sacerdot, un preot. E o greșală să desparți viața religioasă de cea casnică ori profesională. Tot ceea ce omenesc, muncitoresc, e și religios. Barrès, privind de pe-o colină niște lanuri cu sămănături, scrie: „Uite, covoare lungi, covoare de rugăciuni. Rugăciunile fiecărei familii: Pâinea noastră cea de toate zilele dă ne-o nouă astăzi”. Da, holda coaptă și grea de rod, roata isprăvită și numai bună de pus la car, cartea scoasă de sub teasc și plină de înțelepciune, nu sunt altceva decât făptura acelui „ora et labora”, „Tatăl nostru” al creștinilor.

Cerul lui Dumnezeu nu-i mai aproape de un altar decât de un stog de grâu, de-o carte ori de-o sapă. Ceea ce apropie de Dumnezeu e inima. Sin-

gura stare care și se potrivește e aceea a ta. Singura muncă care conlucră la mântuirea ta și slava lui Dumnezeu e munca pe care-o faci. Dacă judeci așa d. spre munca ta, să ști că e bună.

Murire mancei în care Dumnezeu e cu mine și eu cu El! Mărire neînsemnatelor lucruri pe cari le fac sau cărora mă potrivesc și cari mă conduc acolo unde trebuie!

Pr. Gh. Perva

Faptele bune

Sărbătoarea sfântului Nicolae este așezată în pragul iernii și în apropierea Nașterii Domnului. Prin ea, Biserica pune în fața noastră o personalitate aleasă, un ierarh creștin împodobit cu nemuritoarele virtuți evanghelice, cu podoabe sufletești ca bunătatea, blândețea, credința, dărnicia.

Figura sfântului Nicolae o vedem așezată pe toate iconostasele Bisericii ortodoxe.

Ce ne-ar învăța el astăzi, dacă s'ar desprinde din icoană? Ce ar spune vremii noastre sfântul Nicolae?... Ar face și ar învăța ceea ce a făcut și a învățat pe vremea sa, pe vremea luptelor pentru credința și viața creștină; ne-ar vorbi despre credința dreaptă și despre faptele bune.

Credința dreaptă este ortodoxia, credința creștinului, mărturisirea dogmelor Bisericii apostolice și ecumenice.

Faptele bune sunt dovezile harului divin și roadele credinței creștine. Cum crește arborele din rădăcini și fructele din pomi, așa izvorăsc faptele bune din credință și har. În faptele bune avem certificatul prin care se adevărește ortodoxia, una dintre condițiile mântuirii.

Niciuna dintre religii nu pune atâta greutate pe valoarea faptelor bune, cum pune creștinismul.

Dela începutul evangheliei, Mântuitorul adresează ascultătorilor și ucenicilor săi aceste cuvinte de îndemn la fapte bune:

— *„Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor ca văzând ei faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru cel din ceruri“* (Mat. 5, 16). Faptele bune preamăresc pe Dumnezeu înaintea oamenilor. Creștinul se aseamănă cu lumina, care arde și luminează. Menirea lui este să înlăture întunecul din jur și să fie pentru alți oameni unealta binelui, ființa în care să se feliție și să se proslăvească Dumnezeu; să fie o glorie a lui Dumnezeu, o binecuvântare, un exemplu de fapte bune. — Cel ce lucrează în creștini faptele bune este Dumnezeu (Filip 2 12—15). El a gătit faptele bune ca să umb'ăm în ele (Ef. 2, 10) și tot El ne întărește și desăvârșește în tot cuvântul și lucrul bun (II Tes. 2, 17; Evrei 13, 21). Prin urmare,

fapta bună este semnul că trăim în Hristos, fără de care nu putem aduce nici o roșă (In 15, 4-5, 16).

Fapta bună este sufletul credinței. „Caci precum trupul fără de suflet este mort, așa și credința fără de fapte, este moartă“ (Iac. 2, 14-26). Ceice cred în Dumnezeu trebuie fie în frunte cu faptele bune (Tit 3, 8) și bogăți în ele (I Tim. 6, 18), ca să fie întru toate desăvârșiți (II Tim. 2, 21; 3, 17). Faptele bune arată sinceritatea credinței (Iac. 2, 14-17), dovada iubirii (In 14, 21; 15, 10) și neprihana evlaviei (Iac. 1, 27). Faptele bune sunt roadele Duhului (Gal. 5, 22), singurele averi care ne însoțesc dincolo de moarte (Apoc. 14, 13). Ele nu vor rămâne fără de răsplată (Mt. 10, 40-2; 25, 31-40), pentru că Dumnezeu nu e nedrept ca să uite lucrul și osteneala dragostei (Evrei 6, 10). Fiecare va primi după faptele lui (Apoc. 2, 23).

Omul fără fapte bune este ca și pomul fără poame (Mt. 3 10; 7, 19; In 15 1-5), sterp și netrebnic. — Vremea vieții pământești îmbie și celor mai săraci oameni, — cu atât mai mult bogățiilor, — prilejuri nenumărate îmbogățirii morale prin fapte bune, prilejuri de a cunoaște și simți *fericirea dăruirii*. Fapta bună e dăruire și sufletul nu are bucurie mai mare și plăcere mai înaltă ca atunci când dăruiește sau se dăruiește.

În privința dăruirii, sunt oameni ca piatra: dau numai loviți; alții ca buretele: dau numai strânși, iar alți ca fagurele: dau cu prisosință și din toată inima; dau cum dă pământul, mai mult decât primește, și ca Dumnezeu, care plouă peste buni și răi, și răsare soarele peste drepti și nedrepti (Mt. 5, 45).

Facerea de bine aduce nume bun, bucurie sărbătorilor, lumină, fericire (Fapte 20, 35) și răsplată veșnică (Mt. 5, 12). Cele mai frumoase mâini (nu sunt cele parfumate, sau lăcuite), sunt cele care dăruiesc, cele care lucrează în numele Domnului nostru Iisus Hristos (Col. 3, 12-17).

Iată ce ne-ar învăța Sfântul Nicolae, dacă s'ar desprinde din icoană, acum în pragul iernii. Ne-ar vesti evanghelia faptelor bune, evanghelia milosteniei și dărnicii. Ne-ar vesti cu cuvântul și cu exemplul vieții lui de îndreptător al credinței, de chip al blândeții și de învățător al înfrânării, evanghelia faptelor îndurării trupești și sufletești.

— *„Fii mei, să nu iubim numai cu cuvântul, sau cu limba, ci cu fapta și cu adevărul“* (I In 3, 18) — *„Iar Dumnezeuul păcii... să ne întărească întru tot lucrul bun, ca să facem voia lui, lucrând ce este plăcut înaintea lui prin Iisus Hristos, căruia fie slava în vecii vecilor“* (Evrei 13, 20-21).

Note de jurnal

Duminică 14 Decembrie. Timp foarte plăcut. Ieșim de dimineață la instrucție fără mantă. La Nicolaiev, când bate vântul dinspre mare, e cald de parcă-i primăvară.

După masă ne ducem la biserică, la vecernie. Ce cor minunat, care cântă ca la zile mari de praznic! Observ aceași sete după sfânta slujbă, aceeași îmbulzeală. Toată lumea aduce lumânări. Din mână în mână sunt purtate darurile credincioșilor: rube, lumânări și iar lumânări, care curg tot timpul și nu se mai termină spre mesele din fața altarului.

...Aseară am stat de vorbă mai mult cu gazdele mele. O fată de liceu, cumnată de-a gazdei Elena Ivanovna Andreeva, spune că nu știe nimic din religie și nici semnul crucii. Dar nici nu e nevoie ca să știe, spune ea mai departe, fiindcă: „noi tineretul nu avem Dumnezeu, nu avem Iisus“.

Am întrebat-o de odată dacă știe ce e Ucraina și dacă ține la ea. A oștat și n'a spus nimic. Atunci i-am spus că dacă poporul ucrainean ar deveni din nou credincios și s'ar ruga lui Dumnezeu, lui Iisus Hristos al cărui nume se pronunță de tineret în batjocură, se prea poate ca să fie fericire. Fiindcă binele și fericirea se coboară în inimile calde, iar nu înghețate și indiferente. Stăpânirea satanică a înmămurit sufletele, care nu mai vibrează și nu mai sunt capabile să se ridice spre cer...

Li vorbeam cu puținele cuvinte ce le știam și prin semne, și ea a înțeles. Apoi i am pomenit de povestirile lui Lermontov, despre Turghenieff, Tolstoi, nuvelele lui Leonida Andreev...

— „De unde știți voi toate astea?“. I-am spus că noi am citit operele marilor scriitori ruși chiar din școală.

— La noi în liceu, spune ea, nu se mai pomenea ca să se mai știe ceva și despre o altă țară. Se învăța numai despre C. C. C. P și Marx, Lenin și Stalin.

Vorbiam acum cu scârbă de toate astea, arătându-mi un volum enorm, format mare, legat în roșu și cu hârtie de proastă calitate, pe care scria:

I. N. Stalin, viața și opera.

M'am convins apoi de temeinicia celor învățate la cursuri, când mi-a spus că noi Români suntem slavi ca și Bulgarii și Sârbi.

...În camera în care stau, pe Balșaiia Marskaia, am observat dela început câteva cadre pe perete, dar nu m'am uitat mai amănunțit la ele. Acum, când se apropie plecarea noastră de-aici, parc'ar vrea să cunosc ce reprezintă aceste fotografii, în care se observa o mulțime de femei, care lucrează deavalma cu bărbații la o canalizare. Femeile sunt rău îmbrăcate, bărbații la fel, toți desculți. Apasă cu piciorul pe lopată, dau cu târna:opul, iar pe dunga șanșului, un fel de muncitor cu haine mai bune și cisme, ține în mână o cravașe. Imi spune gazda că sunt fotografii de acum un an, dela r. botă și că cel cu cravașă este brigadirul, adică supraveghetorul. La întrebarea mea dacă și femeile erau scoase la lucru, spune că și ea a fost.

— Dar acasă cu copiii cine rămânea?

— Bătrânii. Noi până seara nu veniam. Dacă întârzieai 5 minute, te mânca închisoarea și rămâneai fără porția de pâine...

Bărbatul vorbește inciudat, spunând că viața era ca de câine, uneori cu mult mai grea decât acumă că e răsboi. Tot anul era muncă și iar muncă, iar ca răsplată nu aveai decât cât să mânânci. Sărbători nu erau decât două zile pe an: aniversarea revoluției, în Octombrie și ziua constituției staliniste, în Decembrie. Tot el imi spune că erau foarte puține articole care se vindeau pe piață și în mici prăvălii lăsate libere. Pe străzi din loc în loc erau chioșcuri în loc de magazine, în care se vindea apă, cremă, ace, apă minerală, bricege, curele. Aceste singure articole se puteau procura fără bon. Tot așa erau instalate și atelierile de reparat încălțăminte, în care nu putea să lucreze decât un muncitor sau doi. Ateliere mai mari particulare, nu erau. Numai atelierile de tâmpiărie, lăcătușerie, pe care le-am văzut în piață, erau mai spațioase. Pe restaurante scria: **Gastronomia**, dar tot cu cartele se putea primi ceva mâncare.

Cu gazda mea vorbim despre muncă și el spune că-i sătul până'n gât.

În adevăr, peste tot aici oamenii când aud de muncă, se înspăimântă.

Mi-aduc aminte de satele prin care treceam noi în marș. Mai peste tot observam că zilnic stăteau oameni degeaba pela porți. Parc'ar fi fost Duminică în fiecare zi. N'aveau oamenii ce munci, n'aveau cai, pământul nu li se împărțise încă, dar cât era câmpul de mare, ar fi putut ca să-și găsească de lucru, adunând măcar coceni, buruieni care erau destule, pentru foc la iarnă, fiindcă lemne nu sunt pe aici. Odată am întrebat pe unul că n'are de lucru nimica? Stăteam de vreo trei zile în sat și pe nimeni nu l vedeam la lucru. Omul mi a răspuns oarecum satisfăcut:

— Nema colhoz, nema robota! — Iată o justificare nenorocită a trândăriei. Așa se întâmplă cu mulțimile idioșite de un regim tiranic, care omoară orice inițiativă în ins. După o muncă forțată de ani de zile, norodul eliberat din această neomenoasă stare, simte o adevărată plăcere să șadă, fără să se gândească la ziua de mâine. Iată ce a făcut stăpânirea sovietică din om, creatura cea mai minunată de pe pământ.

Ion Mara

Despre ce să predicăm?

În Duminică 27-a după Rusalii, la 6 Decembrie 1942, să vorbim despre virtuțile creștinului.

Un învățat a spus că nu poți să fii om deplin, dacă nu ești creștin (S. Mehedinți). Vorba aceasta cuminte se înțelege mai ușor dacă ne gândim la chipul unui creștin adevărat, la înfățișarea lui de om nou și ostaș, îmbrăcat în armele lui Dumnezeu, așa după cum ni-l prezintă sf. ap. Pavel în scrisoarea către Efeseni (6, 10-18).

Cel dintâi semn, cea dintâi armă a creștinului este *adevărul*. Creștinul spune totdeauna adevărul, adevărul lui Dumnezeu (Rom. 1, 25; Ef. 4, 24; 5, 9), adevărul Evangheliei (Gal. 2, 5; Col. 1, 5), adevărul lui Hristos (In 1, 7, II Cor. 11, 10), adevărul viu și mântitor. Cuvânt de minciună nu iese niciodată din gura creștinului. El știe că cine mințește nu mai este *om de caracter*, nu mai este *om de omenie*, nu mai este *om creștin*. Adevărul Evangheliei este brăul cu care se încinge creștinul dela botez și până la moarte.

Dreptatea este a doua armă a creștinului. În puterea ei se îmbracă el ca și într'o haină de oțel, ca într'o cămașă de zale. Astfel îmbrăcat, duhurile răutății nu vor reuși să-l rănească și să-l scoată din lupta vieții.

Pacea este altă armă în mâna creștinului. Creștinul este un om *pașnic*. Picioarele lui umblă totdeauna pe calea păcii. Războiul este armă păgână; pacea este armă de luptă creștină, arma care va birui pe toți războinicii.

Credința este păvaza, scutul în care se opresc și se frâng săgețile vicelanului: ispitele, îndoelile și amăgirile lumii.

Mântuirea este scopul luptei, scăparea cu viața curată, întoarcerea de pe front acasă, la Tatăl, biruitor și mulțumitor.

Cuvântul lui Dumnezeu, — sabia Duhului Sfânt, Evanghelia și toată Scriptura Bisericii, — dă în mâna creștinului armele învățaturii și ale înțelepciunii sfinte prin care se biruește puterea în tinerului.

Toate aceste arme și celelalte *virtuți creștine* se încununează cu *puterea rugăciunii* care întărește în luptă sufletul osârduitor și trupul nepuțincios (Mt. 26, 41).

Acestea sunt armele lui Dumnezeu, virtuțile care împodobesc fața și ființa creștinului.

Încins cu brăul adevărului, îmbrăcat cu platoșa dreptății, gata oricând pentru vestirea evangheliei păcii, pregătit cu scutul credinței, cu coiful mântuirii și cu sabia Duhului care este cuvântul lui Dumnezeu și cu toată răbdarea și rugăciunea, el luptă și biruește.

Creștinul are însuflețirea proorocilor, râvna apostolilor, speranța sfinților, bărbăția martirilor, dragostea și mintea lui Hristos (I Cor. 2, 16). Toată viața lui este închinată lui Dumnezeu și toate simțurile și mădulele lui slujesc Domnului și Duhului Sfânt. Ochii lui privesc numai spre locuri și lucruri curate și luminate (Mt. 6, 22); urechile lui ascultă numai adevărul (In 18, 37); gura lui se roagă și cântă măririle lui Dumnezeu (Rom. 15, 6), limba lui este înfrânată și îngrădită, ca să nu grăiască deșertăciuni și min-

ciuni (Iac. 3, 1-11; I Petru 3, 12); fața lui e întoarsă spre Dumnezeu (I Petru 3, 12); mintea lui sluiește lui Dumnezeu (Rom. 7, 25); inima lui este curată (Mt. 5, 8; I Tim. 1, 5); mâinile lui muncesc (II Tes. 3, 10-12) și se feresc de smintele (Mc. 9, 43; I Tim. 2, 8), picioarele lui umblă în căile Domnului (Rom. 10, 15). Tot trupul și întreg duhul creștinului este o biserică în care se preamărește Dumnezeu (I Cor. 6, 20). Iată *omul*, omul întreg, omul deplin, *creștinul*.

Viața creștinilor este o viață de pace, iubire, și armonie socială, așa ca între corp și membrele lui (vezi I Cor. 12, 12-27), e viață de simplitate și sinceritate evanghelică.

Fii creștin bun și nu vei regreta niciodată... Multe vei regreta în viață, dar vei regreta sigur și vei plânge mult dacă nu ești un creștin bun...

Luptă-te ca un bun *ostaș al lui Hristos* (II Tim. 2, 3-5) și vei primi cununa biruinței (Col. 2, 18; Apoc. 2, 10).

— „*Cel ce biruește se va îmbrăca în haine albe, — zice Domnul — și nu voi șterge numele lui din cartea vieții și voi mărturisi numele lui înaintea Părintelui meu și înaintea îngerilor lui*” (Apoc. 3, 5).

Cărți și reviste

Lucian Emandi: Pescarii de năluca. Versuri. Diecezana Arad, 1942.

Intr'o vădită secetă de inspirație și creație poetică, dl Lucian Emandi, bunul colaborator al revistei Biserica și Școala și student al Academiei Teologice din Arad, a scos de sub tipar în zilele trecute un volumaș de versuri.

O cercetare a valorii lor vor face, cu siguranță, specialiștii istoriei și criticii literare.

Pentru noi este de ajuns să facem constatarea că dl L. Emandi s'a impus destul de repede și din vreme ca poet și publicist de seamă. Ca poet s'a remarcat prin versurile publicate în „Gândirea”, care-i cea mai bună și mai autentică revistă literară română, iar ca publicist s'a distins mai ales prin ultimele articole publicate în Biserica și Școala despre elite și intelectuali.

Altă constatare îmbucurătoare mai putem face în legătură cu direcția sănătoasă pe care a luat-o creația tinărului nostru poet. Dl Emandi a dat de filonul de aur al poeziei. Nu putem anticipa cât va fi de bogat, dar... ziua bună se cunoaște de dimineața. Versurile Dsale ne plimbă prin lumea gândurilor curate, prin grădini de vrăji și viziuni fermecătoare, cu simplitate de vers și gingășie de suflet care totdeauna plac și încântă.

Putem spune că toate poeziile d-lui Emandi sunt frumoase, pentru că toate idealizează gânduri alese și sentimente neprăhănite, toate au duh creștin și lamură de suflet care tinde spre lumină.

Reproducem aci una, *Post mortem*, care ne-a plăcut în chip deosebit, pentru tabloul impresionant și convorbirea misterioasă a sufletului cu sine și cu trupul în cimitir, pe cruce, la mormânt:

*Târâna s'a depus peste sicriu,
Ce-am fost e mort; eu, sufletul, sunt viu.*

*Mă port deasupra gropilor tăcut,
E seară, frig, și frunzele-au căzut.*

*M'așez pe crucea dela capul meu,
Eu sunt cel viu, iar mortul sunt tot eu.*

*Pe drumuri trec ciopoare de flăcăi;
Tu dormi adânc, — eu plâng cu ochii tăi.*

*A înserat și luna luminează,
Sunt viu... sunt mort și mie-mi stau de pază.*

*S'aude-un glas venind din lutul greu:
„Te du de aici, aici e locul meu;*

*Te du, te du odihna să nu-mi strici“...
— Mă duc pe veci și'n veci rămân aici.*

Tot ca inspirații admirabil reușite mai putem cita: Rugăciunea, Pescarii de năluci, Doruri neîmplinite, Durerea, Gândul, Sobolul, Fiul pierdut, Chemare, ș. a.

Ciclu întreg al poeziilor pare o creație unitară, o mănăstire zidită prin jertfă și destinată nemuririi. Ca și în legendă, poetul apare ca un Manole, ziditor de mănăstire, „strană de lumină“ întru slava neamului și a Lui Dumnezeu.

Frumos, nu?...

Cele 27 poezii sunt însoțite de 27 gravuri în lemn, datorite talentatului artist Marcel Olinescu.

Astfel, caetul de versuri al d-lui Emandi deși creație de provincie, apare în condițiun, exemplare, atât ca fond adevărat, cât și ca formă elegantă, artistică.

Toate felicitările și urările noastre de bine.

*

Cântările Sfintei Liturghii pe două voci.

Ed. Sfintei Episcopii de Argeș. 65 lei.

Este o lucrare asemănătoare cu cea făcută în Episcopia noastră: o tipărire a cântărilor Sf. Liturghii după ve hile melodii bisericesti, cu binecuvântarea P. S. S. Emilian Antal Lt. Episcop de Argeș, în alcătuirea cărnănicilor diaconi I. Trandafir și D. Gligăneanu,

Cântăreții bisericesti și instructorii de coruri școlare află în astfel de broșuri unele de ajutor și de mare folos în opera educației și instrucției religioase.

*

Prof. Dr. Zeno Muntean **Noțiunea și originea divină a aposto'atului** Caransebeș, 1941, pag. 33.

Ca și alte cuvinte biblice sau bisericesti, și „apostolatul“ este expropriat din înțelesul lui genuin. Din instituție divină, dela Mântuitorul, a devenit o noțiune care se întâlnește în tot felul de înțelesuri profane. Astăzi se face apostolat „social“, „cultural“, „politic“, „economic“, ș. a. m. d. Mai ciudată și eronată este exproprierea cuvântului „spiritualitate“. Nu rareori se aude vorbindu-se prin absurd despre o „spiritualitate marxistă“, „spiritualitate comunistă“ și chiar „spiritualitate materialistă“.

Parintele Z. Muntean, rectorul Academiei de Teologie din Caransebeș, a scris un studiu introductiv despre înțelesul adevărat al cuvântului „apostol“ și a derivatelor sale. După ce lămurește filologia cuvântului, se ocupă de originea divină a apostolatului creștin, de alegerea apostolilor și de trimiterea lor, de așezământul divin al preoției apostolice și de continuitatea ei prin episcopi.

Paralel cu susținerea tezei ortodoxe, Sfinția Sa combate părerile protestante — care neagă sfințenia apostolatului — și face afirmațiunea, care nu trebuie uitată nicio clipă de niciun preot, ca un cuvânt de aur:

„Cu apostolatul stă sau cade Biserica însași“.

Timpul Transilvaniei. Anul VI, Nr. 116. Director Ionel Filipaș.

A apărut și de astădată într'o formă elegantă și cu un cuprins bogat și ales, închinat amintirii marelui nostru inventator Aurel Vlaicu, dela nașterea căruia s'au împlinit la 6 Nov. c. 60 ani, iar dela moartea lui tragică, întâmplată la 13, Sept. 1913, 29 ani. Semnează articole P. S. S. Parintele Episcop Andrei și dnl Gen. S. Banciu, ing. R. Carpinișan, I. Filipaș, C. Rudneanu, P. Puticiu, Dșoara T. Bo dan, și alții.

Trebuie să admirăm fără rezerve idealismul d-lui I. Filipaș, care în vremuri grele ca cele de astăzi, jertfește din greu energie și bani, ca să scoată o tribună culturală în condiții atât de laudabile ca Timpul Transilvaniei. La Arad nu e nimeni și în cuprinsul țării vor fi foarte puțini astfel de oameni, care să-și închine toată truda unei opere de culturalizare, atât de trebuitoare. Nu mai încapă în doială că opera d-lui Filipaș se cuvine nu numai admirată, dar mai ales sprijinită.

Informațiuni

■ **Păr. prof. Dr. P. Deheleanu** a început Sâmbătă seara la Palatul Cultural, seria meditațiilor religioase pe care Sfinția Sa le ține în Postul Crăciunului pentru intelectualii aradani.

În prima meditație, după ce a făcut o privire de ansamblu asupra poruncilor pe care ni le dă viața și creștinismul, a vorbit despre *desăvârșire*, — despre sfințenie privită din punct de vedere omenesc.

Desăvârșirea, a spus Sfinția Sa, este un imbold firesc și o poruncă universală. Toți oamenii o caută în civilizație și cultură. Toate religiile arată oamenilor un drum și un ideal al desăvârșirii. Budha vede desăvârșirea în Nirvana, în nimicirea totală a existenței, în neant; Confucius în îmbunătățiri de ordin social și material; Grecii vechi în cunoaștere.

Mântuitorul arată că desăvârșirea constă în sfințenia vieții, realizată prin iubire. *Fiiți desăvârșiți, precum și Tatăl vostru este desăvârșit.*

Metoda nouă pe care o aduce Mântuitorul pentru realizarea desăvârșirii este iubirea. În comparație cu legea talionului, care pedepsea greșalele, creștinismul aduce iertarea. Creștin iartă pentru a îndrepta și pentru a aduce astfel la desăvârșire, la sfințenie. Omul desăvârșit e *omul nou*, omul renăscut. Exemple: femeia păcătoasă, vameșii, apostolii, sfinții.

Mijloacele pe care Mântuitorul le întrebuințează pentru a învăța calea spre desăvârșire sunt dintre cele mai simple: parabola și elementul dominant în parabole, iubirea. — El nu se adresează nici cărturarilor, nici sofistilor, nici bogăților, ci caută, mângăie și fericește femeia, copilul și sclavul, tot ce era mai desconsiderat în societatea antică. El nu se adresează nici rațiunii, ci sentimentului. Învățământul Lui mișcă resorturile adânci ale inimii, emoționează și prin aceasta cucerește.

S'a făcut comparație între Socrate și Iisus, în privința căilor de urmat pentru a ajunge la desăvârșire. Dar, „dacă învățătura și metoda lui Socrate sunt ale unui înțeles, învățătura și metoda lui Iisus sunt ale unui Dumnezeu”.

Nevoia unui om nou au mai simțit-o și gânditori din lumea modernă: Nietzsche, Carrel și marii pedagogi Fröbel, Comenius, Herbart, Pestalozzi, ș. a. Cel mai mare și mai bun dintre ei, Pestalozzi a fost și cel mai bun ucenic al Mântuitorului. De aci se vede că creștinismul e cel mai mare tezaur de principii educative și că metoda întrebuințată de Iisus este cea mai bună. Ceea ce mai înseamnă că religia creștină nu este

epuizată sau pe sfârșite. Ea a mai fost în catacombe, — și poate va mai fi — de unde a ieșit și a cucerit lumea, deoarece este adevăr și adevărul e veșnic. Creștinismul dă omului chipul adevărat al desăvârșirii, nu o simplă iluzie sau mască înșelătoare.

Am schițat foarte pe scurt meditația Părintelui Deheleanu. Dar ea a avut un cuprins foarte bogat, documentat, extrem de interesant și instructiv, așa încât publicul care a ascultat-o așteaptă cu nerăbdare pe următoarea.

Între participanți au fost P. S. S. Părintele Episcop Andrei, dl Dr. C. Radu președintele F. O. R.-ului Eparhial, PP. CC. Dr. N. Popoviciu rectorul Academiei Teologice, Consilierii eparhiali, numeroși intelectuali, studenți și elevi.

■ **I. P. S. S. Mitropolitul Visarion Puiu** a fost atașat pe lângă comandamentul de căpetenie al Armatei, cu misiunea organizării bisericești și îndrumării spirituale a populației din Transnistria, în locul P. C. S. Arhimandritului I. Scriban, a cărui misiune încetează.

I. P. S. S. Mitropolitul Visarion Puiu stă sub ordinele directe ale comandantului Armatei și ale I. P. Sfinției Sale Patriarhului Nicodim.

■ **La Dubăsari în Transnistria s'a înființat recent un Seminar teologic.** Director al Seminarului a fost numit Păr. ec. D. Cristescu dela biserica „Sf. Vineri-Herasca” din București. Anul acesta Seminarul funcționează cu două clase.

E primul Seminar teologic în Transnistria; poartă numele „Mitropolitul Petru Movilă”.

■ **Lămurire.** Un frate preot ne face întrebarea dacă *un copil se poate îmbiserici înainte de a fi botezat?* Răspundem: *nu*, din următoarele motive:

Ușa de intrare în Biserică este taina sfântului botez. Nu poți îmbiserici pe cine nu ai botezat. Slujbele sfinte se administrează de către preoți numai creștinilor, adică botezaților. Aceasta e regula generală, dogma.

În lămuririle ce se dau în Molitfelnic la „Rugăciunea ce se citește după patruzeci de zile muerii ce a născut” se spune limpede că pruncul se aduce la Biserică de către mama lui, „curățită și spălată, de față fund și *nașul cel ce l-a botezat.*” Aceasta e dispoziția liturgică: numai copiii botezați se îmbisericesc.

Canoanele de asemenea dispun ca botezul copiilor să nu fie amânat, mai mult de câteva zile, nu cumva copilul să moară nebotezat. Cei vinovați în astfel de cazuri își iau o mare și grea răspundere înaintea lui Dumnezeu.

Așadar e clar și logic: păgânii chiar copii fiind nu se îmbisericesc înainte de botez. Aceasta e regula dogmatică, liturgică și canonică a Bisericii. Cine se împotrivește acestei reguli nu mai poate vorbi și lucra în numele Bisericii.

■ „Credința care mântuește”. Sub acest titlu le N. Batzaria a publicat în „Glasul Monahilor” un articol în care istorisește cum doi soldați, unul român și altul rus, s'au trezit grav răniți într'un spital. Rămânul, simțindu-se rău, a ce ut să fie spovedit și împărtășit, dorința care i s'a împlinit. După sfânta slujbă, întarit și mângăiat, creștinul și a scos din sân o iconiță pe care a sarutat-o cu sm renie.

La toate acestea, rusal crescut de către bolșevici în otrava necredinței, a rămas nedumerit și îngădurat. Ca să se lamurească a întrebat pe ostașul rus: de ce s'a spovedit și cuminecat și din ce pricină a luptat împotriva rușilor.

La prima întrebare Românul a răspuns:

„M'am spovedit și m'am împărtășit, ca să găsesc iertare înaintea lui Dumnezeu și pentru ca, dacă ar fi să mor, să mor ca un bun creștin.”

La întrebarea a doua i-a răspuns: „Am luptat împotriva voastră, ca să apăr sfânta lege creștină și pentru dreptatea românească.”

— Și ce este pentru d-ta dreptatea românească? I-a mai întrebat soldatul bolșevic.

— „Pentru mine, dreptatea românească este familia mea, părinții, frații mei, surorile mele, căsuța mea și ogrul meu. Și mai este Țara mea în frunte cu Măria Sa Regle. Iată la ce mă gândesc acum când Dumnezeu mă poate chema la El. Dar tu pentru ce ai luptat și la cine sau la ce te gândești acum?”

Întrebarea l-a pus pe soldatul bolșevic în grea încurcătură. Până la urmă, într'o sforțare de sinceritate răspunde: „Nu știu pentru ce am luptat și n'am la cine sau la ce să mă gândesc.”

Părinții mei au avut o credință și în sat a fost o biserică la care mergeau să se închine. Dar cărmuitorii noștri au dărâmat biserică și ne au crescut fără credință. Fără credință în Dumnezeu și fără familie. Eu nu știu pentru ce am trăit, precum nu știu pentru ce mor.

— Dar, adăugă el, n'ai putea să-mi dai și mie iconița să o sarut și n'ai putea spune preotului să mă spovedească și să mă împărtășească și pe mine? Poate că și eu găsesc iertare înaintea lui Dumnezeu.”

Dorința soldatului bolșevic a fost îndeplinită. În noaptea următoare a murit, dar a murit impacat că, fie și în ulimile clipe, s'a împărtășit de credința care mântuiește.

■ La Chișineu-Criș s'a ținut în ziua de 24 Noem. a. c. după oficierea sf. Liturghii și împărtășirea tuturor preoților din protopopiat, într'o atmosferă de caldă frățietate întru Hristos Domnul conferința catehetică de toamnă, prezidată de P. C. Sa Părintele Protopop Petru Marșieu.

Leccióna practică, predată de însuși P. C. Sa Părintele Protopop, a fost model pentru cei prezenți, prin buna ei reușită. La critica predării au luat cuvântul CC.LL.: A. Tocaci-Vârșand, A. Papp Socodor, Gh. Păiușanu-Șiclău și alții.

Urmează apoi cuvântul plin de alege sfaturi părintești, adresat de P. C. Sa Păr. Prot. P. Marșieu, către preoții din tract, rugându-i să fie și pe ma departe aceiași credincioși ostenitori în ogrul Domnului, spre binele sf. Biserici și al neamului.

C. Sa Păr. N. Lipovanu din Grăniceri dezvoltă într'o formă deplin argumentată și după un plan bine întocmit tema conferinței cu subiectul dat, în jurul căreia se aprind discuții interesante, la care iau parte aproape toți P. C. Preoți.

După ce s'au desbătut și alte chestiuni importante, în legătură cu bunul mers al pastorației în aceste vremuri de grea încercare pentru neamul nostru, conferința i a sfârșit.

Pr. Gh. Păiușanu

■ **Mulțumiri.** Sfânta Episcopie a Argeșului a trimis gratuit parohiei Tisa peste 150 diferite broșuri pentru popor. Mulțumesc respectuos Prea Sf. Sale Par. Episcop Emilian pentru darul care pentru a doua oră l-a arătat față de mine și enoriașii mei, atât aici în Tisa cât și în fosta mea parohie Laz. Într'u mulți ani Stăpâne.

Cineva, fără să-și spună numele, a dăruit sf. biserici din Tisa, un frumos sf. potir din alpaca argintat în valoarea de 4500 lei. Din numele de botz gravat pe sf. potir credem că-i dăruit ele doi tineri, necăsătoriți. Dumnezeu să le deie mult noroc și fericire.

Pr. S. Tăutan.

Parohia ort. rom. din cartierul „I. G. Duca” din Arad, aduce mulțumirile sale familiei d-lui Grigorie Alecsandru, enoriașul ei, pentru următoarele donațiuni făcute sf. noastre biserici:

Două sfeșnice mari, un litier, una candelă argintată, una icoană mare, un covor, două acoperitoare pentru sf. Masă și alte obiecte.

Dumnezeu să-i binecuvinteze și să le dăruiască toate ce nădăjduesc.

Pr. A. Călinescu.

Nr. 5221—1942.

Comunicat

În conformitate cu dispozițiunile Consiliului de Miniștri Nr. 115.920—1942, urmează să se execute în condițiunile cele mai bune recensământul *invalidilor, orfanilor și văduvelor de războiu*, fixat pe zilele de 28, 29 și 30 Noembrie 1942.

Executarea recensământului la fața locului cade în sarcina domnilor directori școlari și învățători, iar în lipsa acestora C. Preoți se vor îngriji de ducerea la îndeplinire a acestui obligament patriotic.

C. Preoți numiți recenzori I. O. V. vor primi la timp instrucțiunile necesare din partea organelor administrative, fiind prin prezentul circular invitați să depună tot efortul pentru ducerea la îndeplinire cu cea mai mare punctualitate și exactitate lucrările acestui recensământ, operă de înalt interes al Țării.

Arad, la 24 Noembrie 1942.

† Andrei,
Episcop.

Prot. Caius Turicu,
consilier ref. eparhial.